

Dosarul nr. 2rc-121/23
2-19081151-01-2rc-18122023

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (T. Balan)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Secrieru, V. Cotorobai, M. Anton)

DECIZIE

07 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând recursul declarat de Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 169, reprezentată de avocatul Veaceslav Spalatu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” împotriva Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 169 cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile de alimentare cu apă și recepționare a apelor uzate și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul depus de Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 169,

c o n s t a t ă:

La data de 25 februarie 2019 SA „Apă-Canal Chișinău” a depus cerere de chemare în judecată împotriva CCL nr. 169 cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile de alimentare cu apă și recepționare a apelor uzate și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 12 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial acțiunea depusă de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” și s-a încasat din contul CCL nr. 169 în beneficiul SA „Apă-Canal Chișinău” datoria în sumă de 996 700 de lei și taxa de stat în sumă de 29 901,02 lei. În rest, acțiunea s-a respins.

La data de 16 iunie 2023, prin poșta electronică, CCL nr. 169 a depus cerere de apel, prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii

Prin încheierea din 26 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de CCL nr. 169. S-a comunicat apelantei CCL nr. 169 despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău (mun. Chișinău, Teilor,4) a cererii de apel motivate și a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 22 425, 76 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 7 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

Prin încheierea din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apelul depus de CCL nr. 169, din motivul că nu a înlăturat în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

La 12 decembrie 2023 CCL nr. 169, reprezentată de avocatul Veaceslav Spalatu, a declarat recurs împotriva încheierii din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a indicat că avocatul Veaceslav Spalatu a recepționat încheierea de a nu da curs la data de 05 decembrie 2023, prin intermediul poștei electronice (info@avocat-moldova.md). S-a mai indicat că, analizând intrările scrisorilor electronice pe perioada septembrie 2023-decembrie 2023, avocatul Veaceslav Spalatu nu a identificat nicio scrisoare electronică parvenită de la Curtea de Apel Chișinău, însă, tot în acea zi – 05 decembrie 2023, încheierea din 26 septembrie 2023 a fost identificată pe poșta electronică la rubrica „spam” al poștei electronice. Prin urmare, se consideră că încheierea a fost expediată, nu și recepționată.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Conform extrasului de pe poșta electronică, Curtea de Apel Chișinău la data de 04 decembrie 2023 a expedit la adresa reprezentantului recurente CCL nr. 169, avocatului Veaceslav Spalatu, copia încheierii din 21 noiembrie 2023 (f.d. 172 vol. II). Prin urmare, recursul depus de către CCL nr. 169 la data de 12 decembrie 2023 este în termen.

La data de 18 decembrie 2023 Curtea Supremă de Justiție a expedit intimetei SA „Apă-Canal Chișinău” copia recursului (f.d. 195 vol. II).

Studiind materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează.

După cum atestă actele cauzei, nefiind de acord cu hotărârea din 12 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la data de 16 iunie 2023, prin poșta electronică a reprezentantului, avocatului Veaceslav Spalatu (info@avocat-moldova.md), CCL nr. 169 a depus cerere de apel (f.d. 135 vol. II).

Prin încheierea din 26 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de CCL nr. 169. S-a comunicat apelantei CCL nr. 169 despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău (mun. Chișinău, Teilor,4) a cererii de apel motivate și a originalului dovezii de plată a taxei

de stat în mărime de 22 425, 76 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 7 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform extrasului din poșta electronică, anexat la materialele cauzei, se atestă că încheierea din 26 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, la data de 13 octombrie 2023 a fost expediată la adresa electronică a reprezentantului recurentei CCL nr. 169, avocatului Veaceslav Spalatu, indicată în cererea de apel nemotivată – info@avocat-moldova.md (f.d. 158 vol. II).

Sub acest aspect, instanța de recurs precizează că art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă reglementează o atare modalitate de comunicare a actelor judecătorești. Pentru aplicarea acestor norme de drept procedural este necesar ca acest mijloc să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui.

Așadar, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului prin poșta electronică, extrasul pre-citat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele, care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită, sau ea nu poate primi e-mailuri.

În lipsa acestor mențiuni și prin anexarea extrasului de pe portalul poștei electronice a instanței de apel, care atestă că reprezentantului CCL nr. 169, avocatului Veaceslav Spalatu i-a fost comunicată încheierea instanței de apel din 26 septembrie 2023, se demonstrează incontestabil că încheierea respectivă a fost adusă la cunoștința reprezentantului recurentului și această modalitate de notificare a actului judecătoresc emis se încadrează în rigorile art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Totodată, instanța de recurs menționează că dacă mesajul cu încheierea atașată ar fi fost în mod automat redirecționat la rubrica „spam”, acest lucru nu împiedica vizualizarea conținutului mesajului și citirea acestuia de către destinatar.

Conform art. 22, alin. (1), alin. (3), alin. (4), lit. c) și alin. (5) din Codul civil se consideră notificare comunicarea unui act juridic sau a unei informații într-un scop juridic. Notificarea produce efecte din momentul când ajunge la destinatar, cu excepția cazului în care aceasta prevede un efect întârziat. Notificarea se consideră ajunsă la destinatar în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar.

Notificarea se consideră că a ajuns la destinatar după îndeplinirea uneia dintre cerințele prevăzute la alin.(4), oricare dintre acestea este îndeplinită mai întâi.

Astfel, încheierea instanței de apel din 26 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău de a nu da curs apelului a fost comunicată reprezentantului apelantei CCL nr. 169, avocatului Veaceslav Spalatu, la data de 13 octombrie 2023. Iar reieșind din prevederile menționate se reține că CCL nr. 169, prin intermediul avocatului Veaceslav Spalatu, a fost notificată despre actul de procedură, care urma să fie îndeplinit în termenul stabilit de instanța de judecată, respectiv comunicarea actului de procedură în sensul normei citate, echivalează cu recepționarea acestuia de către destinatar.

Mai mult, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ține să accentueze că data comunicării actului de procedură se consideră data de 13 octombrie 2023, ori prin prisma art. 48, alin. (2) din Legea privind identificarea electronică și serviciile de încredere nr. 124 din 19 mai 2022 momentul recepționării documentului electronic se consideră momentul intrării acestuia în sistemul informațional indicat de destinatar.

La caz, avocatul Veaceslav Spalatu în cererea de apel nemotivată a indicat adresa electronică a acestuia info@avocat-moldova.md. Deci, avocatul Veaceslav Spalatu, indicând în cererea de apel nemotivată adresa electronică menționată, urma să verifice corespondența expediată la adresa electronică indicată info@avocat-moldova.md, inclusiv cea de la rubrica „spam”.

Prin urmare, în speță, termenul pentru lichidarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel a început să curgă la data de 14 octombrie 2023 și a expirat la data de 20 octombrie 2023, zi de vineri.

Apelanta CCL nr. 169, reprezentată de avocatul Veaceslav Spalatu, însă, a depus cererea de apel motivată și copia dovezii achitării taxei de stat, la data de 24 octombrie 2023, respectiv nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel expuse în încheierea din 26 septembrie 2023 de a nu da curs apelului, precum și nu a solicitat repunerea în termen a apelului.

Reprezentantul apelantei, avocatul Veaceslav Spalatu urma să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale. Avocatul Veaceslav Spalatu, ca reprezentant al părții, fiind interesat în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile persoanei reprezentate de acces la instanță.

Instanța de recurs reține și prevederile art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

În contextul dat, instanța de recurs remarcă că în conformitate cu art. 61 din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Astfel, în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii defectuoase a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural survine aplicarea sancțiunilor procedurale, prevăzute de art. 10, alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

În circumstanțele sus-relatate, instanța de recurs consideră întemeiată poziția

instanței de apel referitoare la faptul că apelanta CCL nr. 169 nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel impuse prin încheierea din data de 26 septembrie 2023 și respinge argumentele recurente invocate în susținerea poziției sale ca neîntemeiate și pur declarative.

Curtea de Apel Chișinău întemeiat, la 21 noiembrie 2023, în conformitate cu art. 369 alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă, a restituit cererea de apel depusă de către CCL nr. 169 din motivul neexecutării în termen a indicațiilor instanței de apel și anume neprezentarea în termen a apelului motivat și a dovezii achitării taxei de stat.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a menționa faptul că apelanta avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorat cu desăvârșire.

Dispoziții similare sunt prevăzute și în art. 56, alin. (3) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Cu referire la solicitarea recurentului de a-l repune în termenul de declarare a apelului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție că o astfel de solicitare este străină recursului în cauza nemijlocită, or, reieșind din prevederile art. 116, alin. (2) din Codul de procedură civilă, repunerea în termen se depune în instanța de judecată, care are obligația să efectueze actul de procedură, la caz, să accepte apelul spre examinare, ceea ce nu intră în competența Curții Supreme de Justiție.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 427, lit. a) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 169, reprezentată de avocatul Veaceslav Spalatu.

Se menține încheierea din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” împotriva Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 169 cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile de alimentare cu apă și recepționare a apelor uzate și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă